

Oddělení hematologie a krevní transfuze

Poučení dárce krve na autotransfuzi

1/ Proč se odebírá krev na autotransfuzi

Každá podaná transfuze krve představuje pro příjemce (pacienta) potencionální riziko potransfuzních komplikací, kterými jsou:

- **Přenos infekce:** I když je každá krev vyšetřována na infekční zánět jater (virovou hepatitidu, žloutenku) typu B a C, syfilis a AIDS, přesto existuje malé riziko, že organismus si dosud nevytvoril protilátky a proto je přenosná choroba běžnými laboratorními testy nezjistitelná.
- **Snížení obranyschopnosti:** Je prokázáno, že každá podaná krev od cizího dárce snižuje imunitu (obranyschopnost) pacienta a tím je ztíženo např. hojení operační rány, je zvýšené riziko pooperáčních zánětlivých komplikací apod.
- **Potransfuzní horečka a třesavka:** Působením některých látek v krvi, které se uvolňují zejména z bílých krvinek, může docházet k potransfuzním horečnatým reakcím.
- **Alergická reakce:** Může být způsobena bílkovinami plazmy.

Z výše uvedených reakcí je proto vhodné, je-li dostatek času před plánovanou operací a pokud to zdravotní stav pacienta dovolí, odebrat a připravit vlastní krev k operaci – autotransfuzi.

2/ Postup při odběru na autotransfuzi

Každý dárce je před odběrem vyšetřen lékařem, je mu změřen krevní tlak, puls a vyšetřen krevní obraz. Před odběrem není vhodné být nalačno, doporučujeme hodně se napít a lehce nasnídat. Den před odběrem se nedoporučuje konzumace tučné stravy a většího množství alkoholu.

Odebírá se 300 – 450ml plné krve, podle hmotnosti a krevního obrazu dárce. Odběr trvá 5 – 10 minut. Interval mezi dvěma odběry je 1 týden, nejkratší možná doba odběru před operací jsou 4 dny, doba použitelnosti krve je 35 dní.

3/ Vyšetření odebrané krve

Kromě vyšetření lékařem (pohovor) vyšetřujeme po odběru každou krev na přítomnost známek infekce:

HBV (žloutenka typu B), **HCV** (žloutenka typu C), **HIV** (původce AIDS), **Syphilis** (lues, příjice).

Údaje o zdravotním stavu dárce udržujeme v jeho dokumentaci při zachování zásad lékařského tajemství.

4/ Riziko pro dárce – nežádoucí reakce na odběr

Jako nežádoucí reakce na odběr (komplikace) se může objevit:

- Krevní výron, modřina (špatný vpich, krvácení do podkoží po vpichu). Riziko této komplikace lze snížit řádným stlačením místa vpichu po odběru.
- Celková reakce (obvykle mdloby) je způsobena nedostatečně rychlým přizpůsobením krevního oběhu změnám při odběru nebo nepřiměřenou psychickou reakcí. K mdlobě dochází nejčastěji u dárců žíznivých, hladovějících a při příliš rychlém opuštění odběrového křesla. Velmi důležitý je dostatečný příjem tekutin.

VŠECHEN MATERIÁL POUŽÍVANÝ K VLASTNÍMU ODBĚRU KRVE I ODBĚRU KRVE K LABORATORNÍMU VYŠETŘENÍ JE ZÁSADNĚ NA JEDNO POUŽITÍ, ŽÁDNÉ RIZIKO PŘENOSU INFEKCE NA DRÁCE NEHROZÍ!

Prohlášení dárce krve na autotransfuzi

Seznámil jsem se s „Poučením dárce krve na autotransfuzi“ a jeho obsahu rozumím.

Byl(a) jsem poučen(a) o průběhu odběru a riziku s ním spojeném a s odběrem souhlasím. Souhlasím s tím, aby moje krev byla vyšetřena všemi potřebnými testy včetně testu na HIV.

Souhlasím s tím, že údaje o mému zdravotnímu stavu budou evidovány při dodržení povinné mlčenlivosti a dodržování zásad lékařského tajemství a využívány v rámci transfuzní služby.

Souhlasím s tím, že pokud to bude můj zdravotní stav vyžadovat a vlastní krev (autotransfuze) nebude dostačovat, bude jako krevní náhražka použita transfuze připravená od jiného dárce krve.

Souhlasím s tím, že pokud můj zdravotní stav nebude vyžadovat transfuzi a moje vlastní krev překročí dobu použitelnosti, bude předepsaným způsobem zlikvidována.

Datum:

Podpis dárce:

Jmenovka a podpis lékaře:

Razítko oddělení: